

TURUN AIRISNIEMEN RANTA-ASEMAKAAVA

Asemakaavan maisemaselvitys

Turun kaupunki, Airisniemi

28.3.2025

Arkkitehtuuritoimisto **OLARK**

Sisällysluettelo

1	Johdanto.....	2
2	Maisemaselvitys	4
2.1	Sijainti suurmaisemassa	4
2.2	Maisema- ja kulttuuriarvot.....	4
2.3	Maisemarakenne.....	8
2.4	Maisemakuva	12
3	Maisemavaikutusten arviointi	15
3.1	Uudet rakennuspaikat ja rakennuksien näkyvyys maisemassa.....	15
4	Lähteet	26

1 Johdanto

Tämä maisemaselvitys on laadittu Turun Airisniemen alueelle suunnitteilla olevan ranta-asemakaavan tausta-aineistoksi. Maisemaselvityksen tavoitteena on kuvata hankealueiden maiseman nykytilaa, ominaispiirteitä ja maiseman arvotekijöitä sekä arvioida hankkeen maisemavaikutuksia. Selvityksessä on painotettu maiseman tarkastelua visuaalisesta näkökulmasta. Maisemaselvitys perustuu karttatarkasteluihin, olemassa oleviin inventointitietoihin, muihin lähdeaineistoihin sekä maastokäyntiin (11.7.2024).

Airisniemen ranta-asemakaava sijoittuu 19 kilometrin päähän Turun keskustasta lounaaseen. Asemakaava sijaitsee Satava-nimisellä saarella, joka on asuttu. Kaavassa suunnittelut rakennuspaikat, sijaitsevat kallioisessa maastossa metsäisellä alueella, joka on ihmisen muokkaamaa. Laaditun kaavaluonnoksen mukaan alueelle toteutettaisiin kahdeksan loma-asuntojen rakennuspaikkaa (kaavamerkinnot RA-1, RA-2 ja RA-3), kolme erillispientalojen rakennuspaikkaa (kaavamerkintä AO-1) sekä Airisniemen huvilan rakennuspaikka (kaavamerkintä A-1).

RA-rakennuspaikoista kolme ja AO-rakennuspaikoista kaksi on ennestään rakennettuja. Rantaan rajoittuvat rakennuspaikat ovat korvaavaa rakentamista yhtä rakennusta lukuun ottamatta, joskin kyseisellä kiinteistöllä on rakennettuna huvimaja ("Mutteri") ja sille on kaavatyön yhteydessä laaditun kantatilaselvityksen perusteella olemassa oleva rantarakennusoikeus. Kaikki rantaan rajoittumattomat rakennuspaikat ovat uusia rakennuspaikkoja. AO-rakennuspaikalle on lainvoimainen poikkeamislupa (Turun kaupungin kaupunkiympäristölautakunta 29.10.2024 § 388) kaavaluonnoksen mukaiseen rakentamiseen.

Ranta-asemakaava-alue koostuu neljän kiinteistön muodostamasta yhtenäisestä alueesta, jonka pinta-ala on noin 12 hehtaaria. Noin puolet uudesta rakentamisesta sijoittuu rannan tuntumaan. Uusi rakentaminen sijoittuu noin +5.0 - +25.0 metriä merenpinnan yläpuolelle. Rantasaunat sijoittuvat paikoin tätä alemmalle korkeustasolle.

Ranta-asemakaavan suunniteltu laajuus ja raja-alue on esitetty kuvassa 1. Rakennuspaikat sijaitsevat pääosin kallioisilla metsäalueilla. Rakennuspaikkojen ja reittien kohdalta puusto poistetaan vain välttämättömiltä osin ja epätasaisuuksia tasataan. Louhimista on tarkoitus välttää, ja suunniteltu

rakentaminen huomioi arvokkaiksi osoitetut luontotyytit. Rakentamista ei ole osoitettu alueille, joilta on havaittu arvokkaita luontotyyppiejä.

Selvityksen on laatinut maisema-arkkitehti Lasse Olaste Arkkitehtuuritoimisto OLARK Oy:ssä 07/2024–03/2025.

Kuva 1 Ranta-asemakaavan sijainti.

2 Maisemaselvitys

2.1 Sijainti suurmaisemassa

Suomi on jaettu kymmeneen eri maisemamaakuntaan, joista osa jakautuu edelleen seutuihin. Jako ilmentää kulttuurimaisemille ominaisia alueellisia piirteitä ja maisemien vaihtelevuutta. Maisemamaakuntien jaon laatinut ympäristöministeriön maisema-aluetyöryhmä. (Ympäristöministeriö, 1992.)

Ranta-asemakaava kuuluu Lounaismaan maisemakuntaan sekä Lounaisrannikon ja Saaristomeren maisemaseutuun. Lounaisrannikkoa ja Saaristomerta voidaan pitää luonnonoloiltaan maamme ehkä erikoislaatuisimpana, vertaansa vailla olevana luonnonnähtävyytenä, johon kytkeytyy myös ainutlaatuisiakulttuuripiirteitä. Maaperää ja topografiaa luonnehtivat laajat kallioalueet, jotka ovat jäsentyneet kallioperää halkovien suoralinjaisten murroslaaksojen mukaan. Ruhjelaaksojen muodostamat lahdet jatkuvat kapeina syvälle sisämaahan. Silo- ja avokallioita on täällä enemmän kuin missään muualla. (Ympäristöministeriö, 1992.)

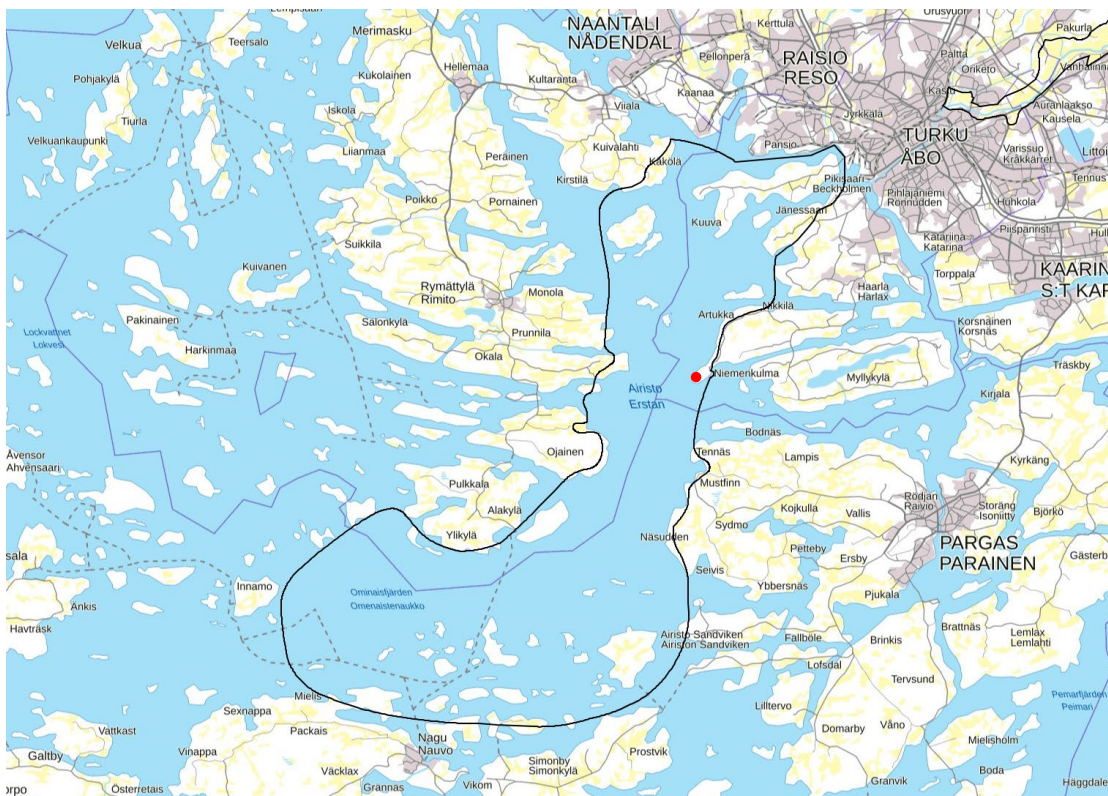
Tämän kumpuilevan ja usein paljaan kalliomaaston maiseman tärkein peruselementti on kuitenkin meri, joka luo seudun laajan ja rikkonaisen saariston. Ulkomereltä rannikolle tultaessa pienet luodot ja saaret suurenevat vähitellen ja niistä rakentuu erilaisia vyöhykkeitä ulkomereltä rannikolle. Saariston vyöhykkeisyys näkyy paikoin myös laajempien saariryhmien sisällä; tällöin voidaankin perustellusti puhua saariston mosaiikkisuudesta. (Ympäristöministeriö, 1992.)

Airisniemen ranta-asemakaavan alueella ja sen ympäristössä esiintyy Lounaisrannikon ja Saaristomeren maisemaseudulle tyypillisiä maiseman elementtejä eli laajoja kallioalueita ja merta. Lisäksi alueella sijaitsee Airisniemen huvila, joka on suojeltu. Lähiympäristö ja sen rannat ovat rakentuneet kerroksellisesti eri aikakausina.

2.2 Maisema- ja kulttuuriarvot

Kaava-alue sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella, Airiston merimaisema (Ympäristöministeriö, VAMA 2021). Maisema-alue käsittää merialueen ja yksittäisten saarien lisäksi saarien ranta-alueita jolle kaava-alue sijoittuu. Kaava-alueella tai sen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelu- tai Natura-alueita.

”Airiston merimaisema on yhden Suomen tunnetuimman ja tärkeimmän meriväylän varrelle hahmottuva maisemakokonaisuus Turun saaristossa. Alueen arvo perustuu rannikon ja saariston monipuoliseen luontoon, Turkuun johtavan laivaväylän historialliseen merkitykseen, vanhaan huvila- ja kartanokulttuuriin sekä saaristolaiskalastuksen ja -maatalouden synnyttämiin elinkeinomaisemiin. Airiston merimaisemien erityistä kulttuurihistoriallista merkitystä korostavat myös Seilin hospitaali-saari sekä ranta-alueiden perinnebiotoopit. Airisto muodostaa arvokkaan maisemallisen jatkumon Saaristomeren kansallispuiston, Turun kansallisen kaupunkipuiston sekä Aurajokilaakson valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen kanssa.” (Ympäristöministeriö, VAMA 2021).

Kuva 2 VAMA-alueen rajausta mustalla viivalla ja kaava-alueen sijainti punaisella pisteellä esitettyä.

Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue alkaa Turun sataman edustalta, käsittäen Ruissalon saaren, osan Hirvensaloa sekä alueita Airiston rannalla. Kaikkiaan alue ulottuu Turkuun, Naantaliin, Rymättylään, Paraisille ja Nauvoon. Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, johon kaava-alue kuuluu, on pinta-alaltaan noin 241 km².

Kaava-alueella tai sen läheisyydessä ei ole valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY) tai kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kaava-alueen eteläosassa rannan tuntumassa sijaitsee suojeltu, historiallisesti, rakennushistoriallisesti sekä ympäristöllisesti arvokas Airisniemen huvila. Huvilan rakentamisajankohta on arviolta 1915–1917 (kaavaluonnoksen kaavaselostus). Huvilan ympäristössä on muusta ympäristöstä poiketen avointa pihapiiriä nurmialueineen. Puusto on harvaa ja näkymiä aukeaa merelle ja mereltä huvilalle. Lisäksi huvilan läheisyydessä sijaitsee jyrkkäpiirteisen kallion päällä huvimaja ("Mutteri"), joka on valmisteilla olevassa ranta-asemakaavassa suojeltu. Mutterin rakentamisajankohta on arviolta 1939–1940 (kaavaluonnoksen kaavaselostus).

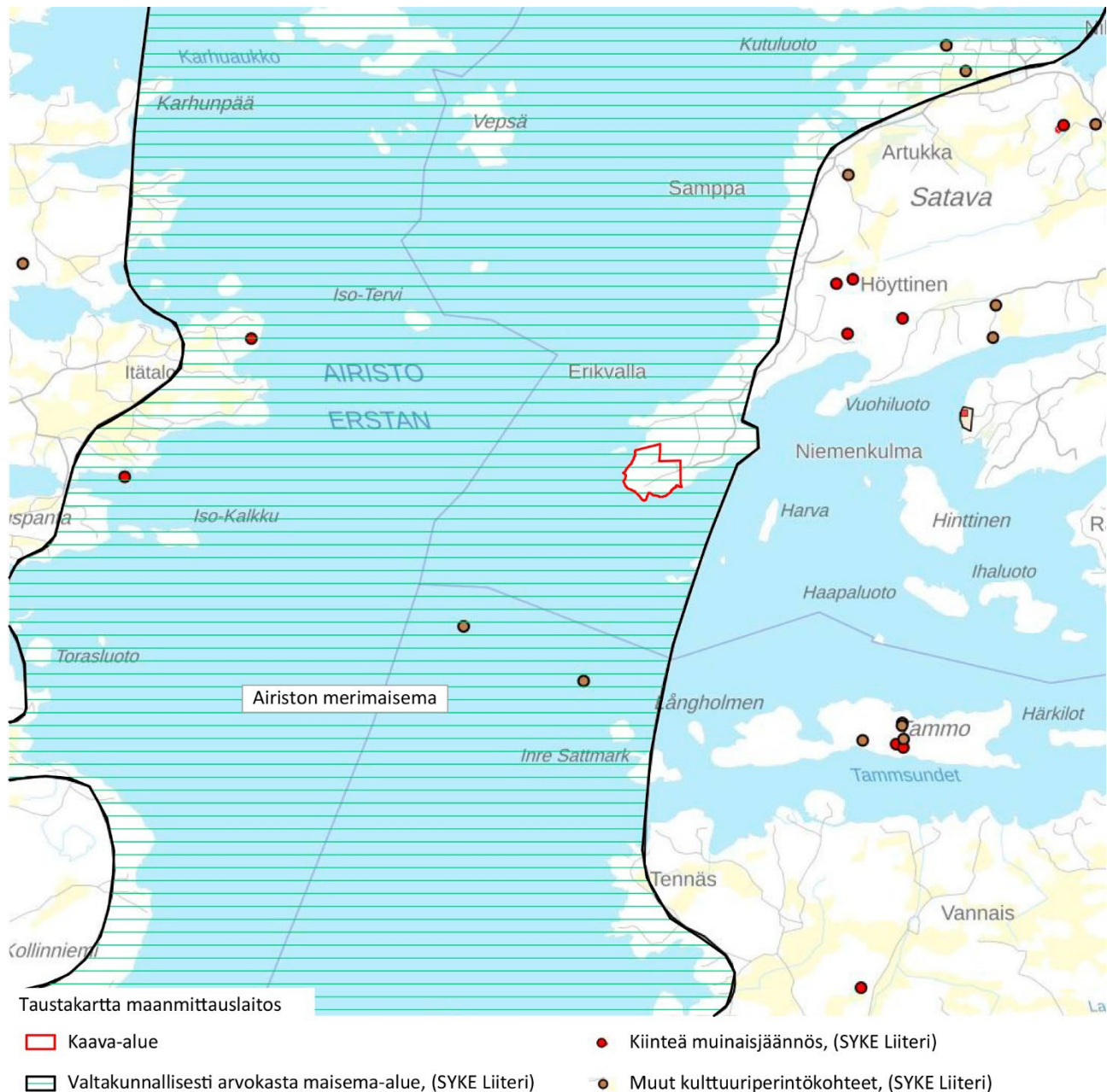
Kuva 3 Näkymä Airiston merimaisemasta kohti kaava-alueita

Kuva 4 "Mutteri" niminen huvimaja muodostaa jyrkän, kallion päälle merelle näkyvän maisema-aiheen. Rakennettu 1939–1940.

Kuva 5 Kaava-alueella sijaitsee suojeltu, historiallisesti, rakennushistoriallisesti sekä ympäristöllisesti arvokas Airisniemen huvila. Rakennettu 1915–1917.

Kuva 6 Kaava-alueen lähiympäristöön sijoittuvat maisema- ja kulttuuriarvot

2.3 Maisemarakenne

Maiseman perusrunko muodostuu selänteistä, vaihtumisvyöhykkeistä ja laaksoista. Maaston korkeimmat kohdat ovat metsäisiä ja/tai kallioisia selänteitä ja alimmat alueet viljeltyjä laaksoja ja suo- aluetta. Selänteiden ja laaksojen väliin sijoittuu vaihtumisvyöhyke, johon kuuluu selänteiden alarinteitä.

Kaava-alue sijoittuu Satavan saaren läntisimpään kärkeen Erikvallan niemelle. Satavan alueella valtaosa rakennuksista sijaitsee meren äärellä. Saaren sisäosassa korostuvat metsät ja viljelyalueet.

Tyypillisesti alueen rakennukset ovat sijoittuneet merenpuoleisille selänteille sekä kukkuloille rannan tuntumaan.

Kaava-alueen kohdalla maisemarakenne on kallioisten selänteiden, saarien ja meren muodostamaa merellistä maisemaa. Rannat ovat paikoin jyrkkäpiirteisiä ja kallioisia. Yleisesti rannoilla ja kauempana rannasta on pääosin metsäisiä ja kallioisia selänteitä, jotka hallitsevat maisemaa. Laajempia yhtenäisiä viljelysalueita ei juurikaan ole, vaan metsäiset selänteet ovat hallitsevana tyyppinä. Keskellä kaava-aluetta on hakkuualue, joka on muuhun ympäristöön nähden verrattain tasainen. Kaava-alueen keskellä on sähkölinja, joka tulee pääosin korvaantumaan maakaapelilla ranta-asemakaavan toteuttamisen yhteydessä.

Kaava-alueen korkeusasemat vaihtelevat välillä +0.0...29.7 m. Alueen länsiosa on hyvin jyrkkäpiirteistä, ja korkeimmat maastonkohdat löytyvät alueen pohjoisosasta. Eteläosa on alavampaa ja maastonmuodoiltaan tasaista merenrantaan liittyvää aluetta. Idän ja pohjoisen suunnalla kaava-alue rajautuu metsään ja lännen ja etelän suunnalla mereen. Kaava-aluetta ympäröi monelta suunnalta meri.

Kuva 7 Kaava-alueen ympäristön maisemarakenne.

Kuva 8 Kaava-alueen keskellä on harvapuustoinen hakkuualue, jolta aukeaa näkymiä merelle.

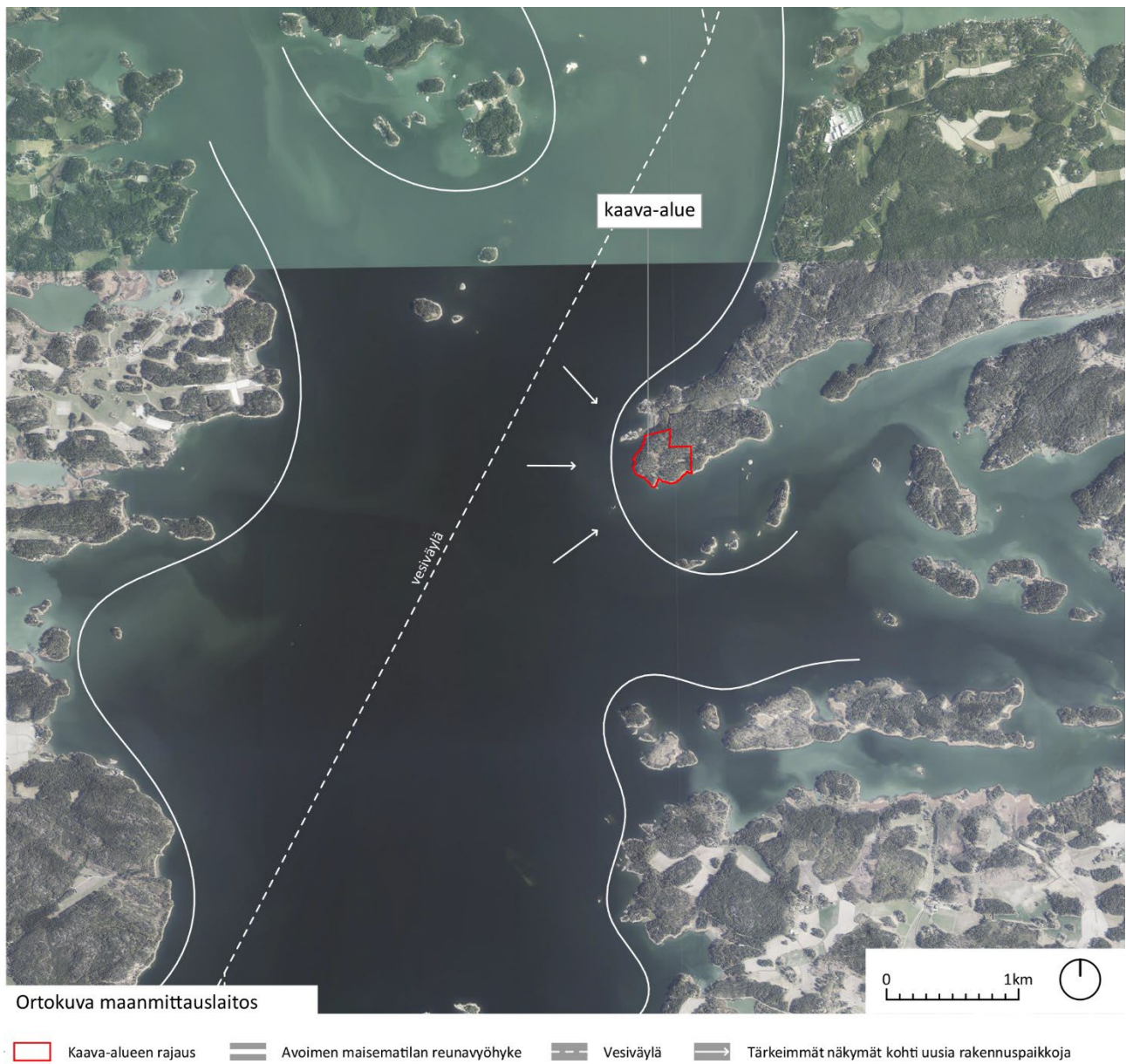
Kuva 9 Kuvassa näkyy alueelle tyypillinen rannasta jyrkästi kohoava kallio ja mäntypuustoa. Kuva on mutterihuvimajan kohdalta.

2.4 Maisemakuva

Maisemakuva on kaava-alueella kallioisten ja paikoin jyrkkäpiirteisten rantakallioiden ja metsäisten saarien muodostamaa merimaisemaa, joka on luonteeltaan mosaiikkimaista. Saarien sisäosissa on paikoin viljelyalueita. Asutus on perinteisesti sijoittunut pääosin ranta-alueille. Maisemakuvaa hallitsee meri ja siitä kohoavat saaret, joiden metsäiset ja paikoin jyrkkäpiirteiset kallioiset ranta-alueet rajaavat maisemaa. Maaston korkeusvaihtelut ovat paikoin jyrkkiä luoden vaikuttavia näkymiä. Meren rannoilla ja peltojen yhteydessä löytyy asutuksen yhteydestä puoliavoimia maisematiloja. Kaava-alueella ja sen läheisyydessä on asuin- ja lomarakennuksia, joiden ympäristössä näkyy ihmisen vaikutus. Kaava-alue liittyy Airiston merimaisemaan ja reunustaa sitä.

Kaava-alue on pääosin metsäistä suljettua maisematilaa, jonka rantaan rajautuvat osat näkyvät laajassa maisemakuvassa pitkälle. Alueen keskellä sijaitsee hakkuualue, joka muodostaa alueen keskelle avoimen tilan, josta aukeaa näköala merelle. Hakkuualueen kohdalla on sähkölinja, joka kulkee alueen läpi pohjoisen suuntaan. Maisemallisesti ranta-alueet ja maaston korkeimmat kohdat ovat herkimpiä muutokselle. Eteläosassa huvila ja sen yhteydessä oleva saunarakennus sekä jyrkät laituri muodostavat rantaan kohdan, jossa ihmisen vaikutus näkyy selvimmin. Ylhäällä viereisellä kalliolla on ”Mutteri”, joka toimii huvimajana. Lisäksi pohjoisen suunnalla on kalliolla kaksi pientä lomarakennusta ja sisämaan puolella pari muuta rakennusta, jotka ovat aktiivisessa käytössä.

Kaavaluonnoksen mukaiset rakennuspaikat sijoittuvat metsämaisemaan suljetun maisematilan ja avoimen merimaiseman väliin. Osa rakennuspaikoista sijaitsee etäämmällä rannasta, eivätkä ne liity merimaisemaan. Rannan puolen rakennuspaikat, joita olemassa oleva puusto suojaa osin, ovat pääosin havaittavissa vain mereltä. Merikartan mukainen vesiväylä sijaitsee etäällä, noin kilometrin päässä kaava-alueesta. Sisämaahan sijoittuvat uudet rakennukset eivät juurikaan näy merelle.

Kuva 10 Kaava-alueen ympäristön maisemakuva

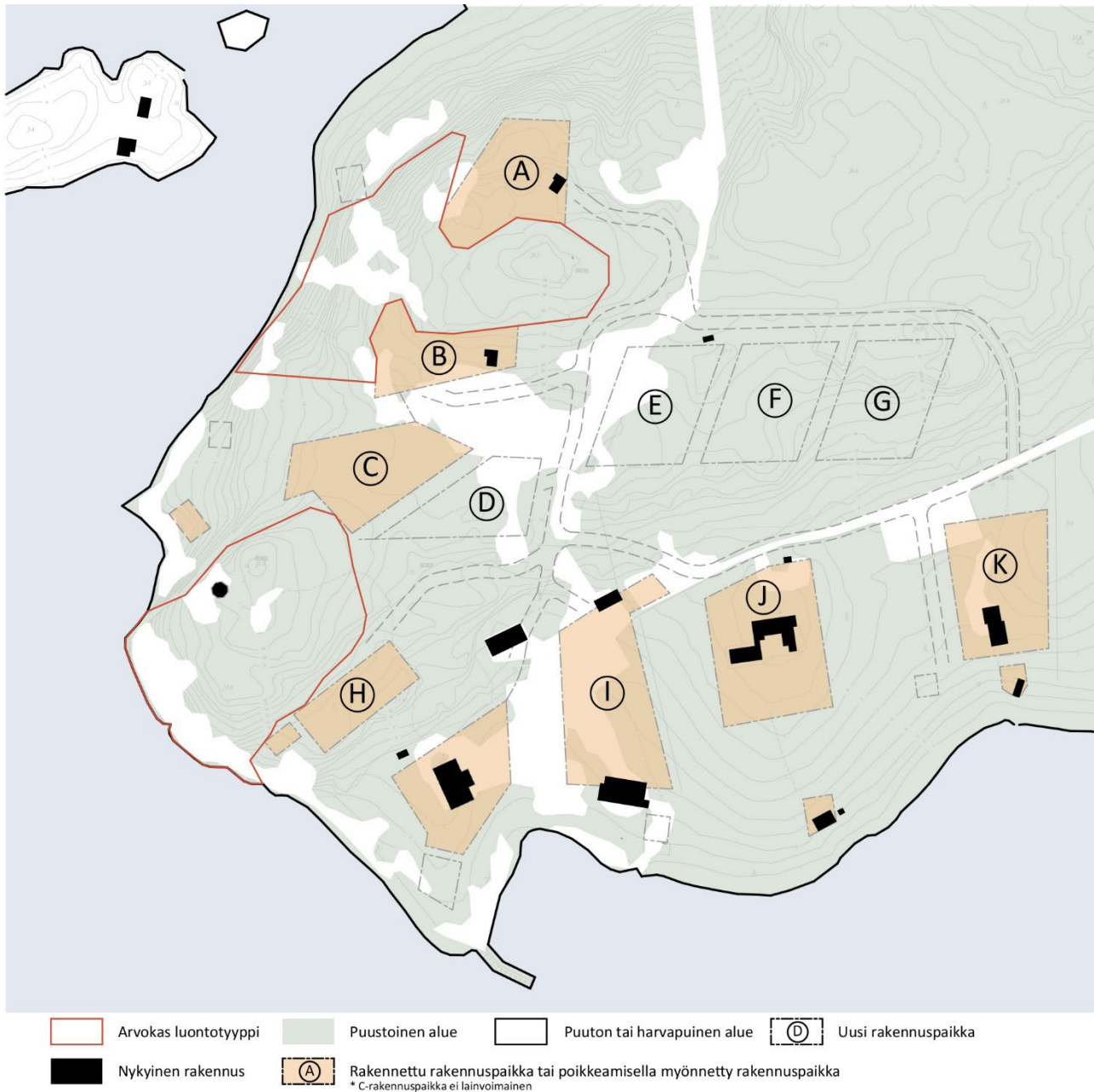
Kuva 11 Näkymä kalliolta merelle itään päin. Edustalla näkyy pieni saari. Kallio laskee jyrkästi alas kohti rantaa.

Kuva 12 Näkymä etelänsuunnalta mereltä kohti kaava-aluetta. Oikealla näkyy Airisniemen huvila ja vasemmalla alueelle tyypillinen jyrkkä kallio, joka kohoaa merestä.

3 Maisemavaikutusten arviointi

3.1 Uudet rakennuspaikat ja rakennuksien näkyvyys maisemassa

Kuva 13 Uusien rakennuspaikkojen sijoittuminen suhteessa lähiympäristöön ja maisemaan.

Kuva 14 Rakennuspaikat ja suunniteltu tiesto ortokuvan päällä esitettynä.

Airisniemen ranta-asemakaavan yhteispinta-ala on noin 12 hehtaaria. Kartassa (kuva 13) on esitetty kirjaimin lueteltuna uudet rakennuspaikat. Rakennuspaikoille C ja H on myönnetty poikkeuslupa (C ei ole vielä lainvoimainen). Valkoisella on esitetty ortokuvan ja maastokäynnin perusteella hahmotetut avoimet tai harvapuustoiset alueet, joiden avulla voidaan arvioida rakennuksien näkymistä Airiston merimaiseman suuntaan. Kartasta nähdään myös rakennuspaikkojen suhde maastonmuotoihin, arvokkasiin luontotyypeihin (Luontoselvitys, Envibio 18.3.2025) sekä olemassa olevaan rakennuskantaan.

Rantaan rajoittuville rakennuspaikoille uusia tai korvaavia rakennuspaikkoja on suunniteltu sijoitettavan kolme ylös kallioille lännen puolelle, neljä etelän puolelle, joista yksi Airisniemen huvilan pihapiiriin ympäristöön ja yksi sivummalle nykyisen ns. ”tanssiladon” paikalle. Ranta-

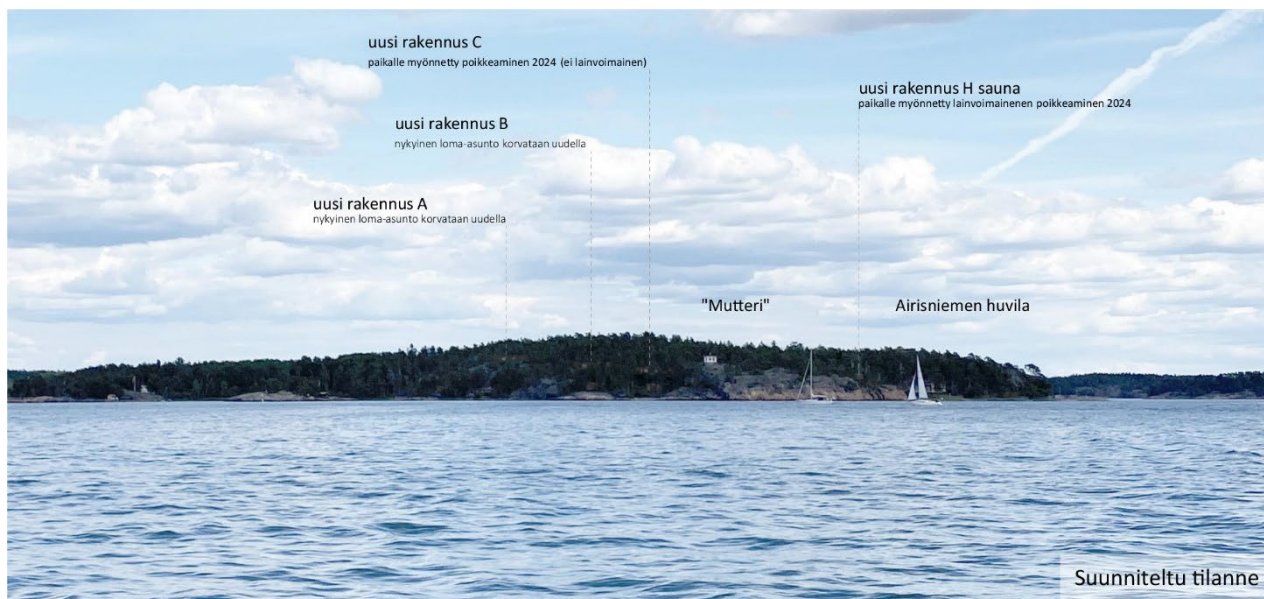
asemakaavaluonnoksen mukaisessa sijoittelussa huomioidaan rakennusjärjestyksen määräykset, etäisyydet asutukseen ja kiinteistörajoihin sekä ajoyhteyksien ja arvokkaiden luontotyyppien vaatimat alueet. Päärakennusten etäisyydet rantaviivaan vaihtelevat rannan puolen rakennuspaikoilla 25–60 metrin välillä. Rakennukset on tarkoitettu sopeuttamaan maisemaan materiaali ja värivalinnoin. Kaavaluonnoksessa esitettyjen rakennuspaikkojen sijoittelu perustuu olemassa olevaan tilanteeseen, maastonmuotoihin sekä luontoselvityksen perusteella tehtyihin kartoituksiin ja havaintoihin.

Kaavaluonnoksessa suunniteltu rakentaminen on enimmillään kaksi kerrosta korkea. Useimmilla rakennuspaikoilla rakentaminen on yksikerroksista tai rinnerakentamista, jolloin meren puolella julkisivusta muodostuu kaksi kerrosta korkea. Lännen puolen taloihin liittyy rantasaunat, jotka sijaitsevat erillään päärakennuksesta rannan tuntumassa olemassa olevan puuston suojassa. Rakentaminen hyödyntää nykyistä tieverkkoa, jonka lisäksi rakennetaan uusia teitä tonteille ajoa varten. Kaava-alueen sisäinen tiestö on jo pääosin toteutettu.

Toteutussuunnittelun ratkaisuilla voidaan vaikuttaa maiseman muutokseen. Vaikutuksia voidaan lieventää rakennuksien sijoittelulla, arkkitehtonisilla valinnoilla, mittakaavalla ja maisemoimisella. Paljaat yhtenäiset piha-alueet muuttavat maisemaa voimakkaasti etenkin merimaiseman suuntaan, ja siksi niitä ei suositella rakennettavan. Kaavaluonnoksessa annetuilla kaavamääräyksillä pyritään ohjaamaan piha-alueiden säilymistä puustoisina.

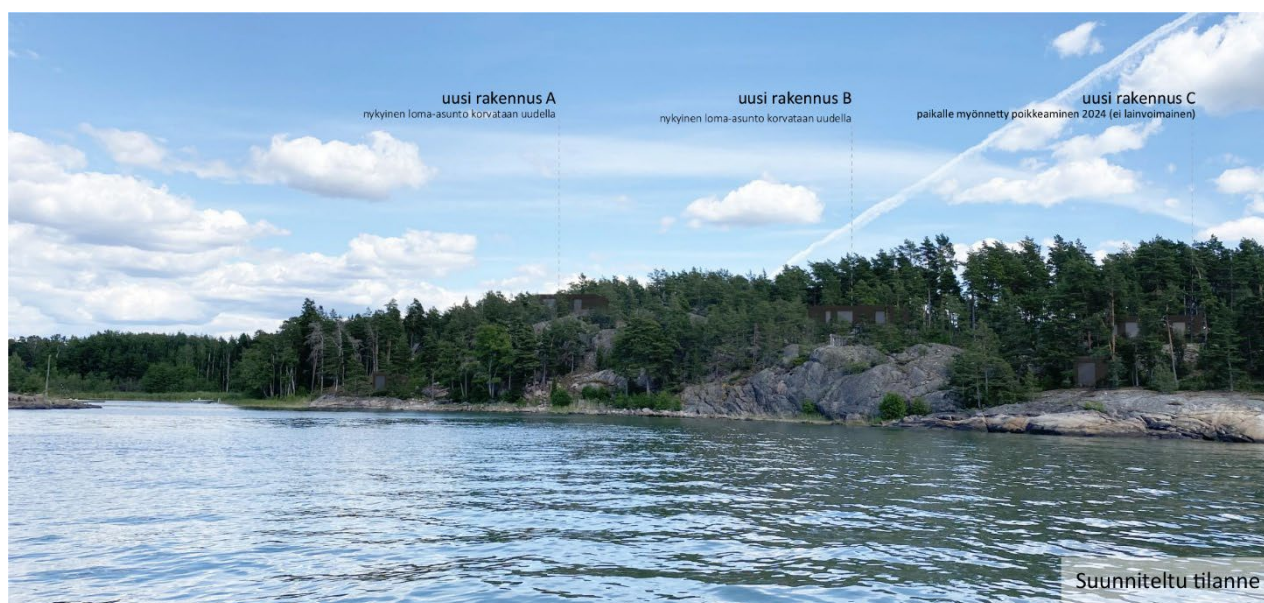
Ranta-asemakaavan kaavaluonnoksen mukainen uusi rakentaminen toistaa alueelle tyypillistä rakentamisen sijoittumista ja mittakaavaa. Uudet rakennukset sijoittuvat metsäisille alueille. Airisniemen huvilan ja sen ympäristön kulttuurihistoriallinen arvo sekä valtakunnallisesti arvokas Airiston merimaisema asettavat rakentamisen laadulle korkeat tavoitteet.

Seuraavilla sivuilla on esitetty rakennuspaikkakohtainen kuvaus suunnitellusta rakentamisesta maiseman näkökulmasta. Kuvauksessa on painotettu ja pyritty arvioimaan uusien rakennuksien näkyvyyttä suhteessa Airiston merimaisemaan.

Kuva 15 Uusien rakennuksien sijainti maisemassa Airston merimaiseman suunnalta lännestä päin kuvattuna.

Rakennuspaikat A ja B

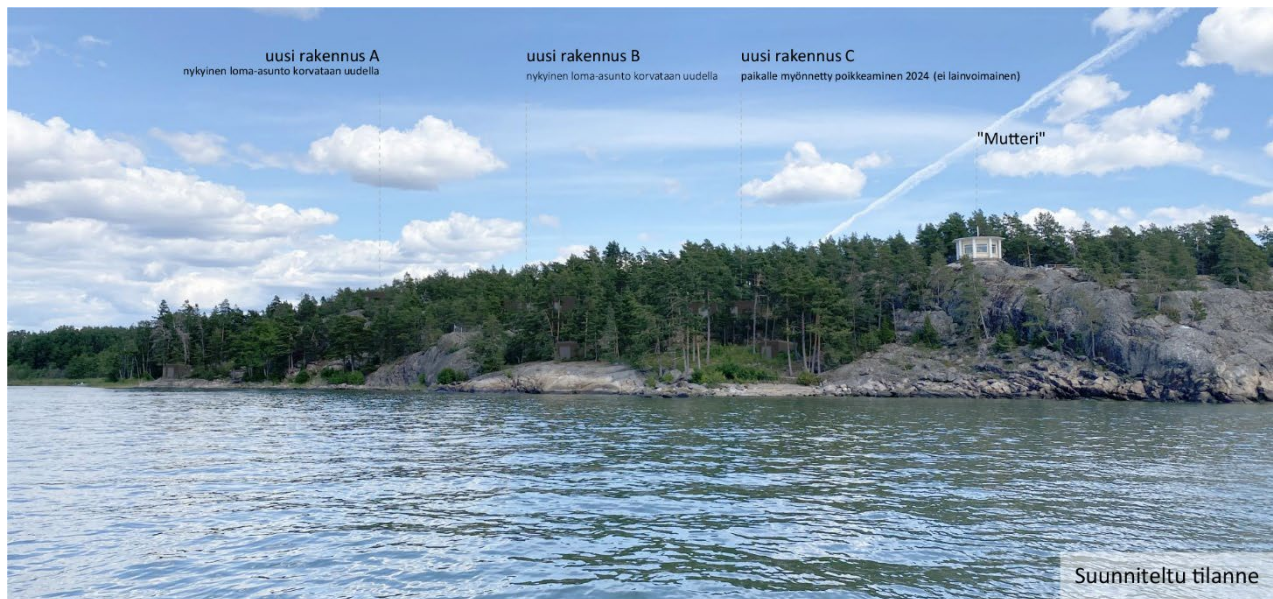

Kuva 16 Rakennuksien A, B ja C sekä rantasaunojen likimaiset sijainnit.

Rakennuspaikka A sijoittuu olemassa olevan lomarakennuksen tilalle noin 60 m etäisyydelle rantaviivasta korkeudelle +25.0 ja rakennuspaikka B olemassa olevan lomarakennuksen tilalle noin 50 m etäisyydelle rantaviivasta korkeudelle +21.0. Rakennukset sijoittuvat metsäiselle kalliolle, jossa on puustoa. Rakennusten ja rantaviivan välissä on arvokasluontotyyppi, jonka kohdalla ympäristö säilytetään. Kallio tippuu jyrkästi rantaan. Alhaalla rannassa on tasaisemmat maaston kohdat, joille saunarakennukset sijoittuvat. Rakennusten sijainti korkealla kalliolla lisää osaltaan niiden

näkyvyyttä maisemassa. Vaikutusta vähentää rakennusten edessä olemassa oleva puusto. Itse rakennuspaikat ovat verrattain tasaisia. Arvokkaiden luontotyyppien takia rakennusten ja rannan välissä oleva puusto tulee säilymään ennallaan ja uudet talot oletettavasti pilkistävät merelle säilyvän puuston takaa. Rantasaunat näkyvät kallion juurelta merelle, joskin niiden pieni koko, tumma väritys ja kaukainen katseluetaisyys auttavat maisemaan sopeutumisessa.

Rakennuspaikka C

Kuva 17 Rakennuksien A, B ja C sekä rantasaunojen likimaiset sijainnit.

Talo C rakennuspaikka on pääosin tasainen ja rakennus on mahdollista toteuttaa varsin pienin maaston muokkauksin. Viereinen "Mutteri" sijoittuu noin 5 metriä korkeammalle maaston kohdalle ja noin 60–80 m etäisyydelle uudesta rakennuksesta. Uusi rakennus sijaitsee kahden korkeamman kalliokukkulan välissä suhteellisen tasaisessa maaston kohdassa. Rakennuksen ja rannan välissä on puustoa ja rantakalliota. Saunarakennus sijoittuu "Mutterin" vierestä hyvin jyrkästi allas putoavan kallion juurelle. Puuston vähyys ja jyrkkä rantakallio nostavat "Mutterin" esiin maisemassa. Uuden rantasaunan sijoittuminen kallioiden väliselle tasanteelle maaston matalaan kohtaan sekä tummaksi suunniteltu väri omalta osaltaan helpottavat maisemaan sulautumista. Jyrkät kalliot estävät saunarakennuksen näkyvyyttä pitkässä kaukonäkymässä etelän ja pohjoisen suuntaan.

Uusi päärakennus sijoittuu Airiston merimaisemaan nähden puustoisesta rantavyöhykkeen taakse. Rakennuksen ja merimaiseman välissä on tarkoitus säilyttää mäntypuustoa, joka häivyttää rakennusta osaksi maisemaa ympärivuoden. "Mutterin" vaalea väri ja sijainti avonaisen kalliojyrkänteiden

päällä vetää huomiota puoleensa. Etäisyytensä ja värityksensä puolesta uusi päärakennus jää maisemassa taka-alalle eikä heikennä ”Mutterin” asemaa maiseman kiinnepisteenä. Varsinkin kauko-maisemassa uudet rakennukset sulautuvat osaksi maisemaa.

Väri- ja materiaalivalinnat, rakennuspaikan huolellinen valinta, mittakaava ja puuston säilyttäminen määrittävät onnistuneen lopputuloksen. Puuston säilyminen rakennuksien ja rannan välissä sekä piha-alueiden toteutus tyylikkäällä paikan henkeen sopivalla tavalla ovat tärkeitä lähtökohtia toteutukselle.

Rakennuspaikka D

Uuden rakennuksen likimainen sijainti

Kuva 18 Rakennuksen D likimainen sijainti.

Talo D sijoittuu noin 140 m etäisyydelle rantaviivasta. Rakennuspaikalla on metsää, kalliota ja hakkuu-alueita. Rakennuspaikka on verrattain tasainen ja sen korkeusasema on noin korkeudella +16.0. Rakennuspaikan ja rannan välissä on puustoa, Airisniemen huvila sekä sen avoin pihapiiri. Rakennuspaikalta aukeaa rajoitettuja näkymiä merelle. Rakennus jää etäälle rannasta puuston suojaan. Rakentamisen vaikutus Airiston merimaisemaan on vähäinen, ellei olematon.

Rakennuspaikat E ja I

Uuden rakennuksen likimainen sijainti

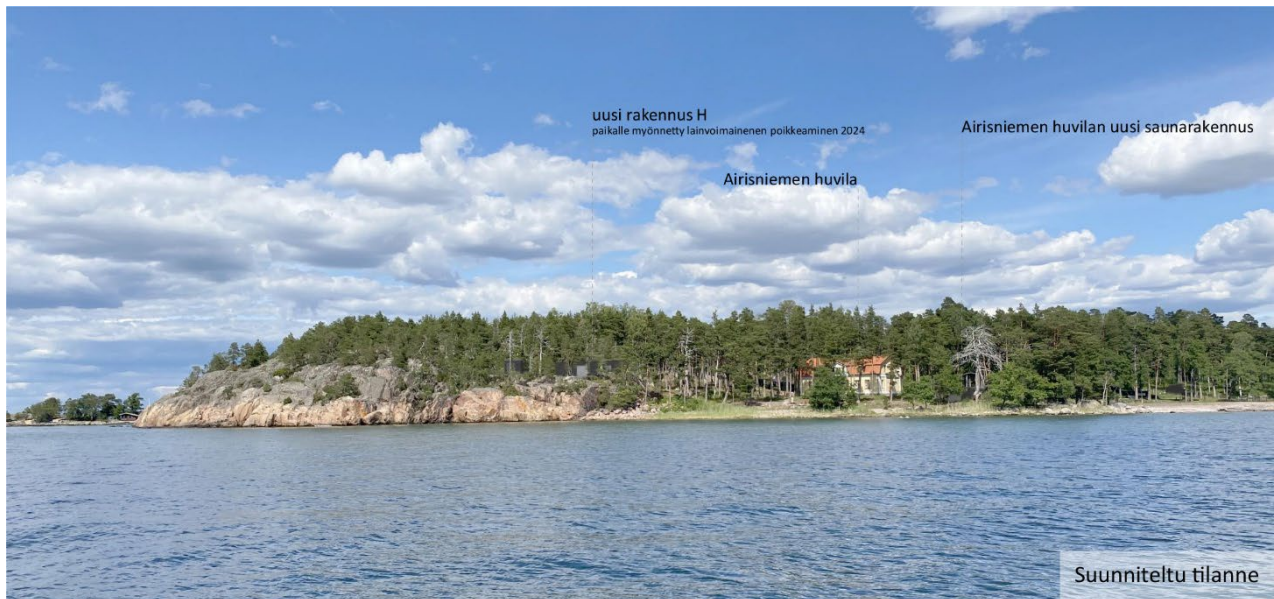
Kuva 19 Rakennuksien E ja I likimaiset sijainnit.

Talo E sijoittuu noin 170 m etäisyydelle rantaviivasta. Rakennuspaikkojen kohdalla on avoin ja verrattain tasainen hakkuualue, jolta on rajoitettuja näkymiä merelle. Talojen ja rannan välissä on nykyinen Airisniemen huvila, sen pihapiiri ja loma-asunto (huvilan saunarakennus), joka on suunniteltu purettavaksi.

Rakennuspaikat F ja G

Rakennuspaikat F ja G sijoittuvat noin 130 metrin päähän rantaviivasta nykyisen asuintalon (J) taakse mereltä päin katsottuna. Rakennuspaikkojen korkeusasema on noin +18.0 merenpinnan yläpuolella. Rakentaminen hyödyntää nykyistä ajoyhteyttä. Maastonmuotojen takia toteutus edellyttää rinneratkaisua. Rakennuspaikan ja rannan välissä sekä itse rakennuspaikoilla on runsaasti puustoa. Rakennuspaikoilta ei ole nykytilanteessa näköyhteyttä merelle eikä rakennukset vaikuta merimaisemaan.

Rakennuspaikka H

Kuva 20 Rakennus H ja sen rantasaunan likimainen sijainti sekä Airisniemen huvilan uuden saunarakennuksen likimainen sijainti.

Talo H sijoittuu noin 30 m etäisyydelle rantaviivasta. Rakennuspaikan kohdalla on puustoinen rantakallio, jolta on näkymä merelle. Talon ja rannan välissä on jyrkkä kallio. Rakennuspaikkojen korkeusasema on noin +11.0 ja etäisyyttä Airisniemen huvilaan noin 40 m. Lähelle rantaa rakennettaessa Airisniemen huvilan asema maisemallisena dominanttina voi muuttua merimaisemassa. Rantasauna sijoittuu jyrkän kallion päälle päärakennuksen ja rantaviivan väliin kohtaan, jossa on puustoa. Puusto auttaa osaltaan maisemaan sopeutumista. Talo H muuttaa Airiston merimaisemaa. Rakennus näkyy merelle ja muodostaa Airisniemen huvilan kanssa rakennusparin. Kaavaluonnoksessa annetut kaavamääräykset pehmentävät maisemavaikutusten vaikuttavuutta.

Airisniemen huvilan yhteyteen suunniteltu rantasauna sijoittuu huvilan ja rantaviivan väliin noin 10 m etäisyydelle rantaviivasta pienen niemimäisen rannan osan keskelle. Saunarakennus ei sijaitse huvilan pääavautumissuunnan edessä. Rakennuspaikalla on puustoa, joka osaltaan auttaa maisemaan sopeutumista.

Rakennuspaikat D ja I

Kuva 21 Rakennuksien D ja I sekä rantasaunan likimäinen sijainti.

Talo I sijoittuu noin 25–40 m etäisyydelle rantaviivasta, ja se on poistuvaa loma-asuntoa (huvilan saunarakennusta) etäämmällä rannasta. Rakennuspaikan kohdalla on avoin pääosin puuton pihalue, jolta aukeaa näkymä merelle. Ilmettä hallitsee hoidettu pihanurmi, yksittäiset mäntypuut sekä näkymä Airisniemen huvilalle ja merelle. Uuden talon ja rannan välissä on avointa pihaa- aluetta ja nykyinen saunarakennus, joka on tarkoitus purkaa. Rakennuspaikan korkeusasema on noin +5.0 ja etäisyyttä Airisniemen huvilaan noin 45 m. Uuden rakennuksen myötä huvilan pihapiiri pienenee sisämaan puolella. Nykyisen rantasaunan purkamisen jälkeen näkymät avartuvat meren puolella. Avoin pihapiiri lisää rakennuksen näkyvyyttä maisemassa. Airiston merimaiseman suunnalta (lounas) katsottaessa rakennus jää taka-alalle huvilaan nähden. Uusi rantasauna sijoittuu purettavaksi aiotun saunarakennuksen nurkalle kohtaan, jossa on grillipaikka. Sauna sijaitsee samalla etäisyydellä rantaviivasta kuin naapurin saunarakennus. Uusi sauna on pienempi kuin nykyinen saunarakennus, jonka seurauksena ranta-alue muuttuu ilmeeltään kevyemmin rakennetuksi.

Rakennuspaikka J

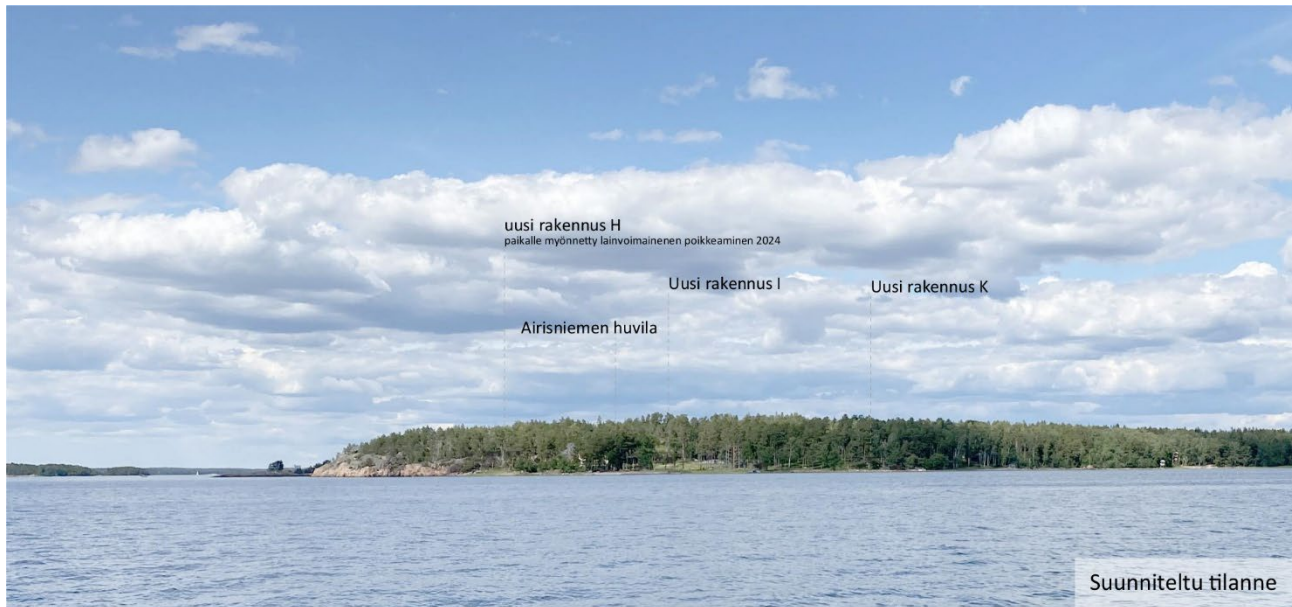
Rakennuspaikka sijaitsee noin 60 metrin etäisyydellä rantaviivasta ja sille on toteutunut omakotitalo, joka sijaitsee tontin yläosassa noin 90 metrin päässä rantaviivasta. Rakennus ei juurikaan näy merelle ja on 1 krs. korkea. Rakennuksen ja rantaviivan välissä on piha-alue, jonka läpi aukeaa näkymiä. Rantasauna sijaitsee 13 metrin etäisyydellä rantaviivasta.

Kuva 22 Rakennuspaikka J on rakennettu omakotitalo.

Rakennuspaikat H, I ja K

Talo K sijoittuu noin 30 m etäisyydelle rantaviivasta. Rakennuspaikan kohta on puustoinen, ja paikalla on nykyisin ns. ”tanssilato” ja pieni rantasauna. Lato on tarkoitus purkaa uuden rakentamisen tieltä. Airiston merimaiseman suunnalta katsottaessa rakennus jää nykyisien rakennuksien väliin ja visuaalisesti taka-alalle. Rakennus sijaitsee etäälle Airisniemen huvilasta ja ”Mutterista” eikä muuta Airiston merimaisemaa oleellisesti, jos ollenkaan.

Kuva 23 Rakennuksien H, I ja K sekä rantasaunojen likimaiset sijainnit.

4 Lähteet

Maisemanhoito - Maisema-alue työryhmän mietintö, Ympäristöministeriö 1992

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet VAMA 2021, Ympäristöministeriö 2021

SYKE, Elinympäristön tietopalvelu Liiteri

Museoviraston karttapalvelu

Varsinais-Suomen liitto

Maanmittauslaitoksen karttapaikka

Turun karttapalvelu

Asemakaava luonnos ja -selostus

Luontoselvitys, Envibio 18.3.2025